

TSJECHIË

Algemeen

Tsjechië is een geheel door land omgeven land in Centraal-Europa, begrensd door Duitsland in het westen, Oostenrijk in het zuiden, Slowakije in het oosten en Polen in het noordoosten. Het land heeft een oppervlakte van 7,89 Mha (miljoen hectare) met in 2022 een bevolking van 10,5 miljoen, of 1,33 personen per ha (Wikipedia en United Nations, 2022).

Klimaat en geografie

Bron: esri

Tsjechië heeft overwegend een gematigd zeeklimaat, met warme zomers en koude, bewolkte en besneeuwde winters. Vanwege de geheel door land omgeven geografische ligging is het temperatuurverschil tussen zomer en winter relatief hoog. De temperaturen variëren afhankelijk van de hoogte ook sterk. Het natste gebied ligt rond Bílý Potok in het IJzergebergte en de droogste regio is het district Louny, ten noordwesten van Praag. Een andere belangrijke factor is de verdeling van de bergen; daarom is het klimaat behoorlijk gevarieerd. In de laaglanden van de regio Zuid-Moravië bedraagt de gemiddelde temperatuur 10 °C. De hoofdstad van het land, Praag, heeft een vergelijkbare gemiddelde temperatuur, hoewel deze wordt beïnvloed door stedelijke factoren. De warmste maand is juli, gevolgd door augustus en juni. Gemiddeld zijn de zomertemperaturen ongeveer 20 – 30 °C hoger dan in de winter. In oktober daalt de temperatuur meestal onder de 10 of 15 °C. Eind november schommelt de temperatuur meestal rond het vriespunt. De koudste maand is meestal januari, gevolgd door februari en december. Tijdens deze maanden ligt er meestal sneeuw in de bergen en soms in de grote steden en laaglanden. In maart, april en mei stijgt de temperatuur gewoonlijk snel, vooral in april, wanneer de temperatuur en het weer gedurende de dag sterk variëren. Sporadische regenval is het hele jaar door relatief constant, maar geconcentreerde zware regenval komt vaker voor in de maanden mei tot en met augustus. Zware onweersbuien, die ook schadelijke wind kunnen veroorzaken, alsmede hagel en zelfs af en toe tornado's komen, vooral tijdens de zomerperiode, voor (bron: Wikipedia).

Het Tsjechische landschap is buitengewoon gevarieerd. Bohemen, in het westen, bestaat uit de vlakte van de rivieren de Elbe en de Moldau, omgeven door voornamelijk lage bergen. Moravië, het oostelijke deel van het land, is behoorlijk heuvelachtig. Het wordt water afvoer vindt voornamelijk plaats door de rivier de Morava, maar ook de bron van de rivier de Oder ligt er. Water vanuit Tsjechië stroomt naar drie verschillende zeeën: de Noordzee, de Oostzee en de Zwarte Zee. Het voorjaar wordt gekenmerkt door hoge waterstanden in de rivieren, als gevolg van smeltende sneeuw met af en toe overstromingen. De zomer wordt gekenmerkt door regen en stormen. De herfst begint doorgaans in september, en is nog relatief warm en droog (bron: Wikipedia).

Bestaande polders

Konecny *et al.* (2013) beschrijven herstel activiteiten in de Polder Soutok die zich in Tsjechië en tot op zekere hoogte ook in Oostenrijk bevindt (Figuur 1).

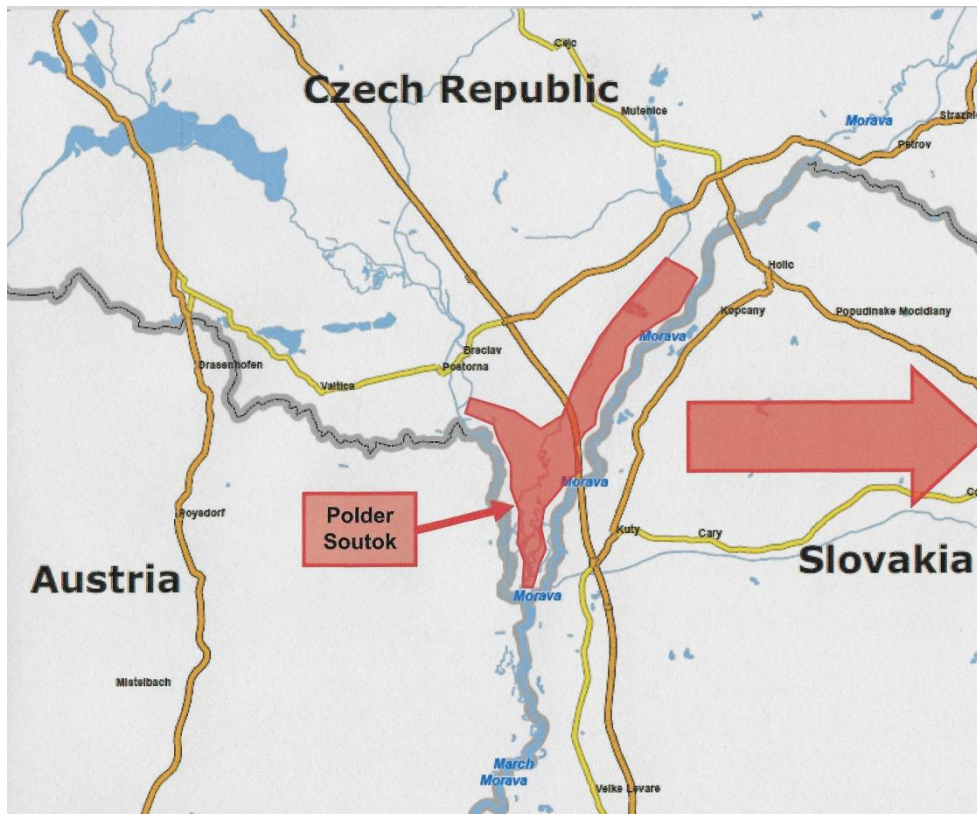
Algemene kenmerken van de polder in Tsjechië zijn weergegeven in Tabel I.

Voorgestelde polders

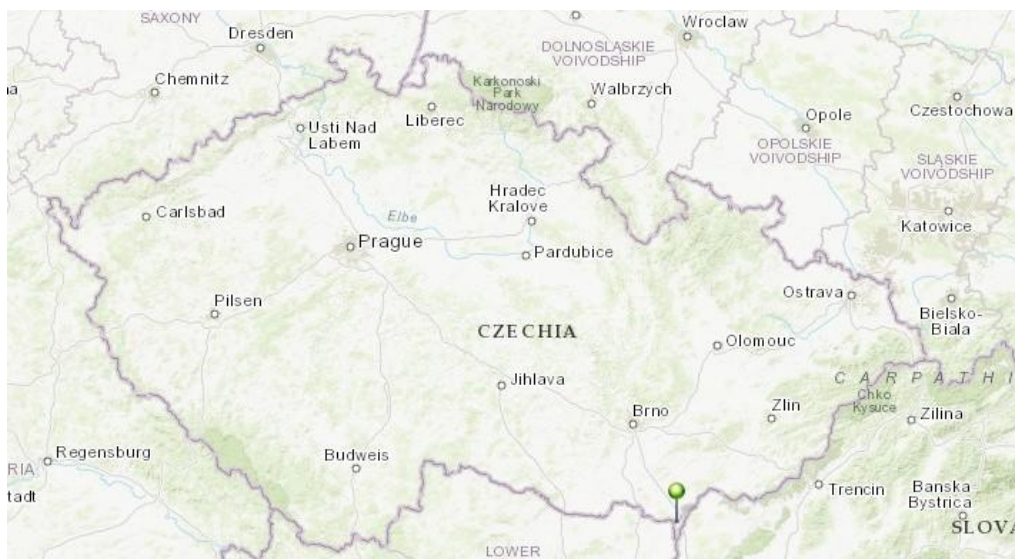
Dumbrovsky en Korsun (2012) stellen een methode voor om polders te gebruiken voor bescherming tegen overstromingen en tonen een mogelijke toepassing nabij het dorp Starovice.

Ligging van de polder in Tsjechië zoals getoond op de Wereld polder kaart

De ligging van de polder in Tsjechië is weergegeven in Figuur 2.

Figuur 1. Locatie van de Polder Soutok, gelegen in Tsjechië en tot op zekere hoogte ook in Oostenrijk (Konecny et al., 2013)

Figuur 2. Ligging van de polder in Tsjechië (bron: esri – Batavialand)

Referenties

- Dumbrovsky, M. and S. Korsun, 2012. *Optimization of soil erosion and flood control systems in the process of land consolidation*. In: D. Godone and S. Stanchi (eds.). *Research on Soil Erosion*. <https://www.intechopen.com/chapters/37815>.
- Group Polder Development, Department of Civil Engineering, Delft University of Technology, 1982. *Polders of the World. Compendium of polder projects*. Delft, the Netherlands
- International Commission for the Protection of the Danube River, 2018. *A shared river. Managing the Danube River Basin*. Vienna, Austria.

Konecny, Robert, Pavel Tollner, Vlastimil Kreči, David Vesely, Stephen Nemetz, Florian Wolf-Ott, Andreas Chovanec, Achim Naderer, Barbara Becker, Franz Steiner, Bernd Winkler and Franz Water Froschauer, 2013. *Polder Soutok – Integrative flood protection and river restoration at the conluent of Morave and Dyje*. Powerpoint presentation. European River Restoration Conference. 5th Edition, 11-13 September, Vienna, Austria.

United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division. 2022. *World population prospects, medium prognosis. The 2022 revision*. New York, USA.

Bart Schultz

Lelystad, november 2023

Tabel I. Algemene kenmerken van bestaande polders in Tsjechië

Naam	Inpoldering	Oppervlakte in ha	Type *)	Breedtegraad	Lengtegraad	Niveau in m+MSL	Grondgebruik
Polder Soutok			RLL	48° 40' N	16° 57' O	152	Landbouw en bos
Totaal							

*) RLL = ingepolderd laagland; LGS = bedijking; DL = droogmakerij